

■ Consiliul UE a aprobat regulamentul privind clauzele de slăvargare din tratatul cu Mercosur PAGINA 4	■ Introducerea monedei euro digitale, blocată în Parlamentul European PAGINA 3	■ Mai puține hârtii - o soluție simplă pentru investitorii de la bursă PAGINA 8	■ Comisia Europeană, acuzată de fake-news în privința produselor de vapat PAGINA 10
■ Războiul din Orientul Mijlociu - gata de escaladare? Deschid kurzii frontul terestru în Iran? PAGINA 3	■ Fondurile de pensii administrate de NN Group și Allianz înfruntă peste 5% din Electro-Alfa International PAGINA 8	■ TradeVille: Meta Estate Trust - în linie dreaptă către Piața Principală PAGINA 9	■ Articolul 5 din Tratatul NATO, invocat în războiul din Orientul Mijlociu PAGINA 12

GRAM AUR = 728,6443 RON FRANC ELVEȚIAN = 5,6250 RON EURO = 5,0937 RON DOLAR = 4,3883 RON

Cât de aproape suntem de un război mondial?

Lumca se află într-o fază de pre-configurare a unui conflict global, în care mai multe războaie regionale încep să se conecteze strategic. Declanșarea războiului dintre SUA și Iran creează mecanisme concrete prin care conflictele existente - Ucraina și Orientul Mijlociu - pot deveni independente.

1. Prima cale este incidentul NATO-Iran în jurul Turciei (înfirmat de autoritățile iraniene)

Dacă o rachetă iraniană ar intra în spațiul aerian al unui stat NATO și ar fi interceptată, iar incidentul ar produce victime, criza regională se poate transforma rapid într-un incident aliat.

Presa internațională a relatat deja că o rachetă iraniană care intra în spațiul aerian turc a fost interceptată de NATO într-un context de escaladare militară rapidă - știre înfirmată de autoritățile iraniene.

2. A doua cale este blocarea Strâmtoării Hormuz pe termen neprecizat și militarizarea transportului energetic global.

Iranul a amenințat că va ataca navele care încearcă să traverseze această rută strategică.

Prin Hormuz trece aproximativ 20 de milioane de barele de petrol pe zi - aproape 20% din consumul global de lichide petroliere.

Într-un asemenea context, statele importatoare ar putea introduce escorte navale pentru transportul energetic.

Un incident naval major - de exemplu scufundarea unei nave co-

mercială sau lovirea unei nave militare - ar putea declanșa un conflict flotilei mai multor mari puteri.

Associated Press notează că fluxurile energetice prin această strâmtoare sunt vitale în special pentru Asia, ceea ce ar putea implica state precum China sau India în protejarea transportului maritim.

3. A treia cale este come țării a războiului din Iran cu cel din Ucraina din cauza resurselor militare limitate

Sistemele de apărare anti-rachetă și interceptoarele Patriot sunt utilizate simultan în ambele teatre. Reuters a relatat că războiul cu Iranul ar putea devia interceptoarele PAC-3. Patru țări destinate Ucrainei, deoarece aceleși stocuri sunt necesare pentru apărarea bazelor americane și a statelor din Golf.

Dacă resursele sunt redirecționate, atunci apărarea aeriană ucraïnenă ar putea deveni mai vulnerabilă, creând o fereastră strategică pe care Rusia ar putea încerca să o exploateze.

În acest caz, două războaie regionale s-ar influența reciproc prin aceeași constrângere materială.

În același timp, războiul din Iran a creat deja două condiții tipice conflictelor simetrice:

- Prima este internaționalizarea conflictului, deoarece loviturile iraniene au vizat baze și infrastructură din mai multe state din Golf, ceea ce poate determina formarea unei coaliții militare regionale.
- A doua este impactul economic global, deoarece tensiunile din Hormuz afectează transportul energetic și lanțurile comerciale mondiale.

4. A patra cale este diversificarea

Într-un sistem saturat de tensiune, nu este nevoie de o mare putere ca să declanșeze o criză mare. Este nevoie de capacitatea de a produce un incident cu ambiguitate clară, într-un punct unde marile puteri nu își permit să aștepte întâmplări.

Al Iran și structurile sale militare: capacitate directă în Hormuz

Reuters arată că Iranul poate

încrea să perturbe traficul din Hormuz prin atacuri cu dronă și potențial prin mine maritime, menționând inclusiv estimări de spre stocul Iranian de mine și de spre capacitatea de producție de dronă.

Acesta este un actor cu capacitate de declanșare directă, fără să fie nevoie de intermediari.

B) Grupuri armate aliate Iranului: capacitate de incident fără semnătură statală

Rețelele regionale asociate Iranului sunt scrise ca ansamblu în analiza CSIS despre „rețelele iraniene” din Orientul Mijlociu, care include Hezbollah, miliții din Irak și alte grupuri. (CSIS, 6 martie 2025).

În astfel de rețele, un incident care pare „local” poate să producă reacții care implică state.

C) Actorii din Yemen: precedentul atacurilor asupra transportului maritim

Consiliul de Securitate al ONU a adoptat Rezoluția 2722, care se referă explicit la atacurile houthi asupra navelor comerciale în Marea Roșie și cere rapoartă periodică despre aceste atacuri. Consiliul de Securitate al ONU, 10 ianuarie 2024). Precedentul contează, fiindcă arată cum o grupare nonstatală poate muta centre de greutate militară și economică.

D) Servicii și structuri clandestine: capacitate de „operațiuni sub steag străin”

Statele folosesc uneori operațiuni de influență și înșelărie, inclusiv acțiuni prezentate drept facute de alți actori pentru a modela percepții și acțiuni. Într-o criză, valoarea acestor acțiuni crește, deoarece timpul de decizie scade.

Cine ar putea fi interesat să declanșeze un conflict mondial?

Putea că un război mondial ar „trânși” rivalității există. Problema este costul. Un război mondial nu tranșează doar rivalități. El poate tranșa regimuri, economii și chiar comunități statale.

- Statele Unite și China

Un război general ar pune în joc rivalitatea lor, dar ar lovi simultan comerțul, finanțarea și energia.

Associated Press arată că de repede un șoc în Hormuz apasă pe Asia.

(continuare în pagina 11)

Viziunea unei investitoare pe eToro ce pariază pe tehnologie și disciplină

(Interviu cu Lena Birse, Popular Investor eToro)

Într-un climat dominat de incertitudine, geopolitică, presiuni macroeconomice și mișcări bruște ale capitalurilor, deciziile de investiții cer mai multă rigoare ca oricând. În luna martie, simbol al echilibrului și al noulor începuturi, dar și luna dedicată femeilor, Lena Birse vorbește despre importanța conștientizării, a diversificării și a companiilor de calitate într-un portofoliu orientat spre tehnologie și inteligență artificială. Investitoarea din Marea Britanie ne-a explicat, într-un interviu, de ce rămâne optimistă în 2026, cum a reușit să capteze din oportunitățile oferite de instrumentele folosite pentru a naviga cu prudență, dar și cu încredere, în ciclurile pieței. Trader full time, Lena Birse este Popular Investor pe platforma eToro și investește pe burse de peste zece ani, având o strategie de termen lung și menținându-și pozițiile cât mai mult timp posibil, cu reechilibrări metodice.

„Investițiile nu înseamnă reacții rapide, ci consecvență pe termen lung, iar diversificarea și răbdarea sunt mai puternice decât orice pari speculative”.

LENA BIRSE, Popular Investor eToro

Reportaj: Traversăm o perioadă de incertitudine din punct de vedere geografic și macroeconomic. Ceva evoluează piețele de investiții în aceste condiții deosebit de dificile?

Lena Birse: Piețele vor evolua întotdeauna ciclic, favorizând uneori acțiunile, iar altele diferite clase de active. Strategia mea este să cumpăr și să păstrez acțiunile de creștere pentru mulți ani. Din acest motiv, condițiile geopolitice și macroeconomice nu influențează în mod semnificativ deciziile mele, complită de înaltă calitate pot naviga prin toate ciclurile, piețele de-a lungul timpului. Cu toate acestea, acord o atenție deosebită deciziilor politice, deoarece acestea pot afecta în mod direct capacitatea companiilor de a crește și

de a prospera.

Reportaj: Cum te simți în calitate de investitor în acest moment și care este sentimentul pieței?

Lena Birse: Sunt foarte optimistă în ceea ce privește perspectivele pe termen lung, iar performanța generală a companiilor importante din domeniul tehnologiei, iar performanța generală a fost puternică. Aceste rezultate demonstrează că afacerea lor rămân nădăoase, continuă să crească și încă investesc masiv în extinderea infra-

Ratele mai mici sunt, în general, favorabile pentru acțiuni, deoarece pot semnala o dimnare a preșilor inflaționiste și îmbunătățirea condițiilor pentru creșterea economică.

Reportaj: Au existat situații sau momente în care ai retras banii dintr-un activ și i-ai investit în altul? Care active pierd și care câștigă?

Lena Birse: Da, am redus o parte din deținerile mele de Bitcoin și Ethereum pe la jumătatea anului 2025. La momentul respectiv, am simțit că aprecierea rapidă a prețurilor devenea nesustenabilă și că era probabilă o scădere - ceea ce s-a și întâmplat între timp.

A CONSEMNAT EMILIA OLESUC

(continuare în pagina 10)

Un nebulă aruncă o piatră în puț și o mie de nătarăi se aruncă după ea să vadă dacă plutește sau se duce la fund

Nebulă din povestea noastră nu este chiar nebulă. Este doar puțin smocher iar, de restul, ci cuprinde, este unificat ca o pălănie de gumele stic de un unificat care îl mîna de la spațiu, tiranic, să se bage în seamă ori de câte ori are prilejul. Ba, chiar și cînd nu are prilejul! Ca acum, de exemplu. Macron s-a gândit că este exact momentul potrivit să mai arunce o dată în puț piatra aia pe care scrie ”secul nuclear francez pentru Europa”. Ideea nici măcar nu este a lui. Au mai flotaț-o și alții, penfere, nu o dată. Cam de fiecare dată cînd pe la Bruxelles a fost pusă pe agendă problema carei unei ”identități” europene de apărare”.

de una singură, eficient și cu sorți de izbîndă, în fața unei amenințări majore (Rusia!). Ori, cînd curaj și far-ace, ori cînd ar uniafistă sticile cu țan-uc, avioane, vaporașe, bărcuțe, submarine, portavioane de buzunar, drone, puși și obuzere, Europa nu este nici măcar slab pregătită pentru o confruntare militară ”all in”! Nu este deloc pregătită! Nu doar în domeniul doțării, ci și mult mai grav, al infrastructurii necesare coordonării acțiunilor și operațiunilor militare pe aria întregii Europe.

municații, control și informații, fără de care nu există operațiune militară azi, nu are trupe interopereabile și soluții de comandă integrată pentru o duce la bun sfîrșit o simplă pîmbare până cîci a cîtorva divizii prin Europa, dar mîncă se le mai și trimiță la luptă, coordonați! Bun, o să spună cineva, toate acestea sînt minusculele proiectu-ului, mai mult vișat decît pus pe roate vreedată, al unei forțe militare europene integrate, capabile să poarte acțiunile de amploare continentală. Macron vorbește despre al teava, de-șpre un secul nuclear pentru Europa, furnizat de elementele forței strategice de de-șcurajare de care dispune Franța. După formula de grîdîmîră: dacă americanii își iau acasă jucăriile nucleare, iar noi, aici în Europa, nu mai putem conta pe ele să ne apere (de Rusia!), atunci scoatem noi jucăriile noastre la bătaie și le punem la dispoziția Europei!!! Păi, cine poate crede o asemenea nerozie?

(continuare în pagina 12)

Conflictul din Orientul Mijlociu întetește riscurile din piețe; investitorii se feresc

• Dan Coatsworth, AJ Bell: „Situația evoluează rapid, iar investitorilor le este greu să stabilească dacă va exista o criză energetică de durată sau doar un șoc scurt, dar puternic”

A cțiunile europene erau în scădere ieri, la ora 18:00 (a jării noastre), atenția piețelor globale fiind concentrată în continuare asupra războiului din Orientul Mijlociu, unde atacurile Statelor Unite ale Americii și Israelului împotriva Iranului, rămî- nîne incert, conform CNBC, experții de clarînd pe trîntu publicia americana că este posibil ca cele două țări să se împotmolească în război dacă regimul iranian va depune mai multă rezistență decît se anticipa.

CAC 40 avea un recul de 1,13%. Obiectivul final al Statelor Unite și Israelului în ceea ce privește „Operațiune Epic Fury”, cum a fost denumit operațiunea militară a SUA și Israelului împotriva Iranului, rămî- nîne incert, conform CNBC, experții de clarînd pe trîntu publicia americana că este posibil ca cele două țări să se împotmolească în război dacă regimul iranian va depune mai multă rezistență decît se anticipa.

A.I.

(continuare în pagina 11)